GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na zwyczaynym papierze złp. 12, na francuzkim złp. 15.

N^ER 24.

Pojedynczy numer na zwyczaynym papierze gr. 10.

ŚRODA DNIA 28 LIPCA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień	godzina	Barometr na 0° r.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
27.	7	27 9, 075	+15. 8	95	Połn: wsch. słaby	pogoda	
	12	„ 9, 539	+20. 5	83	„ „	chmury	
	3	„ 9, 415	+22. 4	77	„ „	pogoda z chmur:	
	9	„ 9, 077	+18. 4	87	„ „	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Kraków *d. 28 lipca.* — Onegdy po południu, Karol Lipiński wyjechał ztąd do Bardyowa. W podróży tey, przedsięwziął zwiedzić Karpaty, a mianowicie *Babią Górę i Morskie oko*; — i dla tego pojechał wprost do Nowego Targu.

Jeden z tuteyszych magistrów chirurgii, podaje następujący prosty sposób ale mający bydź bardzo skutecznym, przeciw boleniu zębów. — Na wiosnę lub w jesieni, zbiera się korzeń pokrzywy, ktory do czysta wypłukany, pokrajany i wysuszony w cieniu, wygotować potrzeba w wodzie, dodawszy zwyczaynych szczyp sosnowych. Takowym dekoktem, płocząc przez kilka razy na dzień zęby, nietylko że się ich ból w kilku dniach uspokaja, ale zupełnie zaprzestaje.

Doszła tu wiadomość, że pewien urzędnik na prowincyi w królestwie polskiem, kurując się sam podług przepisów P. Le Roi, będąc jeszcze młodym i czerstwym, w tych dniach zakończył życie!... —

W kuryerze polskim znayduje się nowy opis znanego młodzieńca Kaspra Hauzera. Pan Pirch officer pruski będąc przed trzema miesiącami w Norimberdze, widywał tego sierotę — i co naygodnieysza zastanowienia, bardzo mocne znalazł do domysłu powody, iż Kasper Hauzer, może bydź rodem z Polski!...— Wspomnienie wyrazów polskich: *Matka, Oyciec*, i t. p. zdawało się na wylot przenikać duszę jego; — dokładnie on sobie przypomina: ze tym językiem naypierwey do niego przemawiano, i od razu powiedział po niemiecku co ktory znaczy.— Na wspomnienie wyrazu *miasto*, zastanowił się, myślił, i potém rzekł: "*Tak, tak; ale brakuie znowu nazwiska, brakuje tylko dwoch wyrazow; w ten czas wiedziałbym, ... gdybym je sobie przypomniał.....*„ —

Rozrzewnienie jakie uczuł na to słowo: *Matka!...* dowodzi, jak cnotliwym mogłby

bydź synem!.... i jeśli ta matka żyie.... jeśli doydzie jéy słuchu ta tęsknota dziecięcia, — i jeszcze milczeć będzie, — i jeszcze głos natury, niepokona w niey nległości, nikczemnym światowych rzeczy względom, — biada tey matce! — dla niey każda minuta życia, stanie się wiekiem zgryzot, — ona spokoynie umrzeć niepotrafi.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Wiedeń *d.* 22 *lipca.*— N. CesarzJmć uniwersałem z d. 15 b. m. w językach łacińskim i niemieckim, zwołał seym nadzwyczajny królestwa węgierskiego do miasta stołecznego Prezburga na dzień 8 września r. b. na którym nastąpi koronacyja następcy tronu austryjackiego arcyxięcia Ferdynanda na króla węgierskiego, z zwykłemi obrzędami i zaprzysiężeniem konstytucyi, tudzież zastrzeżeniem w całey obszerności wedle konstytucyi panowania nad tem królestwem teraźnieyszemu monarsze aż do śmierci.— Seym zaś do załatwienia zwykłych spraw krajowych, zwołany dopiero zostanie nieochybnie na dzień 2 października r. 1831.

Kanclerz dworu J. C. K. Mci i stanu, JO. xżę Metternich, pojechał dziś ztąd przez Pragę, Teplitz i Karlsbad do Königswart, zkąd uda się do Plass, a ztamtąd na początku września do tuteyszey stolicy powróci.

Paryż *d.* 15 *lipca.* — Król rozporządzeniem z dnia wczorayszego wyniósł hr. Bourmont, naczelnego wodza wyprawy algierskiey na godność marszałka Francyi, a vice admirała Duperré na godność para królestwa.

Monitor dzisieyszy zawiera następujące telegraficzne doniesienie z Tulonu pod d. 13 lipca 1830 od prefekta morskiego do ministra tegoż wydziału:

"Okręty Perła, Cyklop, Hekla, Dorré i Wulkan, które d. 6 b. m. z Algieru odpłynęły, przybyły tu dziś rano, ale bez depeszów; przywiozły tylko z rozbitych okrętów Aventure i Silene 86 ludzi. Pospieszyłem zaraz obmyślić dla nich wygody.

Trzeci numer dziennika *Sztafeta algierska* zawiera następujące szczegóły o wzięciu Algieru: "Przy bombardowaniu zamku cesarskiego poległo 4000 Beduinów. Nasi żołnierze rozjątrzeni zabijaniem w swych oczach kolegów swoich, mało zabierali jeńców, wszystko niemal padało pod ich razami. — Dnia 3 i 4 lipca strzelano nstawicznie do miasta i cytateli z dział i moździerzy. Nic nie mogło Algieru od przygotowanego mu losu ochronić. Mieszkańcy, którzy nas mieli za tak okrutnych, jak sami są, zostawali w rozpaczy. Dnia 5 w południe woyska pierwszey naszey dywizyi zajęły bateryę, i t. d. a inne dwie otoczyły ze wszystkich stron miasto. We dwie godziny po opanowaniu miasta przechodzili się nasi żołnierze po niem tak spokoynie, jak gdyby stali osadą w mieście francuzkiem. Eskadra nasza przed Algierem składała się z 32 woiennych okrętów. Woysko morskie weszło naypierwsze do miasta: officerowie pospieszyli z raz do więzień, dla uwolnienia biednych naszych jeńców z rozbitych okrętów, których znaleźli nagich, ale zdrowych. Tysiąc pięćset do 1600 metalowych dział, 14 woiennych okrętów, pomiędzy któremi fregata ieszcze na warsztacie leżąca, woienne i morskie arsenały z dostatecznemi zapasami, są trofeami tego zwycięztwa.„ — List prywatny z Tulonu pod d. 9 lipca donosi, że francuzi za wniyściem do Algieru znaleść mieli oprócz powyższey zdobyczy jeszcze w pałacu Deja 55 mill. franków.

Algierczycy zostają w uprzedzeniu, iż Francuzi czarodzieyskim sposobem działali. Teleskopy i telegrafy poczytują za talisma-

ny; ostatnie wydają im się jak olbrzymy z wszystko widzącemi oczyma, i rękami, nadającemi chrześcianom różny kierunek. Nie mogą pojąć, jak może Prorok dozwalać bezkarnie niewiernym używać sztuki czarodzieyskiey. Szybkość obrotów jest także dla nich niepojęta; Beduini i Kalilowie niemogą się także wydziwić pękaniu bomb. Race kongrewskie naywiększe jednak pomiędzy niemi zamięszanie czyniły.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Amsterdam *d.* 10 *lipca.* — Stan powietrza nieprzyjający wzrostowi zboża, zniszczył i tę małą nadzieję, którąśmy mieli o tegorocznym zbiorze, z powodu poprzednich kilku dni pogodnych. Dla tego, wszystko nam tam każe spodziewać się podniesienia cen zboża.

Dobry stan papierów publicznych znowu na naszym placu zachwiany został, z przyczyny jak się zdaje podobnegoż ich obecnego stanu we Francyi. O wexle na Londyn i Hamburg bardzo się pytaią. Na Paryż zaś przeciwnie, jest wielu zbywających, lecz nie wielu znaydują kupujących.

Inny list donosi w słowach: "Otrzymane niepomyślne wiadomości z Paryża (?..) przyczyniły się znacznie do zniżenia kursu, większey części papierów publicznych, lubo przy zamknięciu giełdy wczorayszey, kurs ich lepiey nieco się utrzymywał, niż był przy jéy otwarciu.

Cena rożnego zboża w ogólności podniosła się, i na targu wczorayszym wiele się w niém interessów zrobiło.

Stan papierów publicznych w skutek obecnego stanu giełdy paryzkiey, jest u nas mało bardzo ożywionym i nieczynnym. Kurs ich słaby przy otwarciu giełdy, po niejakim czasie wzmocnił się nieco.

Inny list z Amsterdamu pod tąż datą donosi w słowach: "Papiery publiczne zawsze są w stanie chwiejącego się kursu. Na Paryż wszakże znayduje się wielu zbywających.„

Szczupłe nasze zapasy, deszcze i mała nadzieja z teraźnieyszego zbioru, są przyczyną nowego podniesienia się ceny zboża.

Gatunki pszenicy polskiey, podług następnéy ceny na targu naszym dnia 12 b. m. były płacone. Doskonale białą waż: f. 127 łaszt po złh. 400; biało-pstrokatą waż: f. 125 po zł. 368, waż: f. 127 pe zł. 380; za dobrą starą waż: 127 f. po zł. 375.

Hamburg *d.* 13 *lipca.* — Z przyczyny nadesłanych tu wexlów w znaczney liczbie na Londyn, dla zakupienia tak ztąd, jako i z innych mieysc pszenicy, kurs wexlów zniżył się u nas; na Paryż i Amsterdam byli przedający i kupujący. Na Wiedeń było więcey przedających. Wexlów zaś na Petersburg żądano.

Z powodu otrzymanych wiadomości z Londynu dnia 6 i 9 tego miesiąca, cena pszenicy podniosła się znowu na naszym placu od 20 - 22 tal. Naylepsze jey gatunki płacą po 170. Żyto jest więcey poszukiwanem, cena wszakże iego dotąd się jeszcze nie bardzo podniosła.

Dnia 16 *lipca.* — Wiadomość o zdobyciu Algieru przez Francuzów nie zrobiła żadnego wrażenia na papierach, publicznych, które prawie bez ruchu i dosyć nisko stoją.

Berlin *d.* 15 *lipca.* — Wczoray na kilka godzin przed giełdą, umieszczona w Gazecie Rządowéy a nawet na drzwiach bersy przybita wiadomość o poddaniu się w dniu 5 bież. mies. Algieru na dyskrecyą woysk francuzkich. Wiadomość ta, lubo nikt o niey nie wątpił, małe na papierach publicznych uczyniła wrażenie, które ledwie o $\frac{1}{4}$ poduiosły się w cenie. Rozdzielone są zdania względem

wpływu jakie to zdarzenie na *rentę* francuzką mieć będzie. Jedni utrzymują, że wypadek ten usprawiedliwiając poniesione na tę woynę wydatki, podniesie w cenie papiery publiczne francuzkie; inni przeciwnego są zdania, że pomyślność oręża francuzkiego odroczy albo nawet wcale nie zrządzi zmiany ministeryum obecnego, co jedynie zdaniem ich, na podniesienie a razem i ustalenie *renty* wpłynąć może. Tak więc mieć będzie na *rentę* francuzką, zostali w zawieszeniu. Jeśli *renta* nadeydzie wyższa, można i tutay przewidywać podwyższenia; jeżeli zaś przyjdzie niższa lub bez zmiany, można się spodziewać że papiery spadną jeszcze. Giełda dzisieysza prawie żadnego na kurs papierów publicznych nie miała wpływu. Wexle na Hamburg były mocno żądane. Spodziewana drogą nadzwyczayną wiadomość z Paryża o skutku jaki wzięcie Algieru miało na *rentę*, dotąd nie nadeszła.

Dnia d. 17 *lipca.* — Papiery publiczne ciągle jeszcze nisko stoją. Fałszywa wieść, o nastałey jakoby zmianie Ministrów we Francyi, znacznego podniesienia się kursu była przyczyną; lecz skoro tylko wiadomość tę uznano za płonną, kurs ich do pierwszego powrócił stanu. Smiemy nawet wnosić iż niepewność ta nie wprzód ustanie, aż zamiary rządu francuzkiego staną się jawnemi.

Londyn *d.* 9 *lipca.* — Wiadomości które dochodziły nas z Kalkuty, do połowy miesiąca lutego, donosiły, iż cena cynku była tam od 6-6¼ rupii.

Na targu naszym zbożowym daje się zawsze widzieć podwyższenie cen zboża; dzisieysza cena pszenicy gdańskiey, była 60-65 sz. za kwar. ze składu; a naylepsze jéy gatunki były płacone i po 72 sz.

ROZMAITOŚCI.

W kraju *Massachutes*, jest teraz 60 papierni, które za 700,000, talarów papieru wyrabiają. Stany Ziednoczone dostarczają papieru w ogóle za 7 do 8 milionów; i przedmiot ten zaymuje 11,000 ludzi. Materyał z którego się papier wyrabia, dostarczany bywa nawet z Niemiec i z Włoch. Nowe machaniczne urządzenia oddawna tam są w zastosowaniu.

Dnia 26 i 27 *Lipca* 1830 *r.*

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— Pszenicy	23	—	20	—	18	—	17	15
— Żyta	15	—	13	15	13	—	12	15
— Jęczmienia	8	15	8	—	7	—	—	—
— Grochu	17	15	16	—	15	—	14	15
— Owsa	6	15	6	—	5	24	—	—
— Jagieł	21	—	18	—	17	15	16	15
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 409 ciągnieniu dnia 28 Lipca 1830 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały numera następujące:

— 83. 54. 38. 28. 62. —

Przyszłe 410 ciągnienie dnia 4 Sierpnia 1830 r. przypada.

DONIESIENIE.

Uwiadomia się prześwietną Publiczność, iż w hrabstwie Tenczyńskiem, a mianowicie w folwarku Grojeckim, odbędzie się licytacya naydaley o godzinie 9 z rana w dniu 1 sierpnia r. b.; — licytacya braku owiec merynosów różney klassy, to jest: tryków, matek, skopów i jagniąt. Życzący nabycia z pomienioney trzody, raczy się w terminie powyższym pofatygować.